

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	12 frt.
Félévre	-----	6 "
Negyedévre	-----	3 "
Egy óra	-----	1 "
— Egyes szám 4 kr. —		

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szállítására vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét, és
minden közzétételre intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadják el
Azonkívül az összes hirdetői
irodáiban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Daniel Ernő.

Nagybecskerek, május 30.

Torontál megye közönsége ünnepet ül. Mire a nap delelőben, a megye határát lépi át, s mire leáldozófélben, a megye szívébe érkezik Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszter, Torontál megye szülöttei közül az első, akit a királyi kegy nyilvánulása a felség tanácsadói közé meghívott.

Tiszta, zavartalan örömméreg repes feléje, osztatlan, az egész megyét átölelő szeretet melegsége fogadja karjaiba. Nemcsak vendégét, hanem családtagját köszönti a megyei nagy család benne, aki azóta, hogy a magyar kormány tagja, im először jön bejelentve, ünnepies színezettel közéje.

Köszönti szívből, büszkeséggel, mint mikor dagadó érzéssel öleli keblére szülepár fiát, a nehéz, küzdelmes évek lezajlása után férfui díszében, dicsőséggel megrakottan hazatérőt, mondván neki tulajdon szülei szenvedelmökben: Légy üdvöz, vértünk, itthon!

S mint a szülepár büszkeségérzetét, mert az élet követeli vissza deli vértüket, megési a közeli válás dércsillaga, azonképpen tolul a megyei család örömnapijának az egére az őszinte fájlalás fellege, hogy bokros teendői a magyar történelem ezredéves megünneplése körül, amelynek előkészítésén és bizonyosan dicsőséges befejezésén vezetéképen közre munkálnia nékie adatott meg, rövid időzése után megint köréből szólítják kitűnő fiát.

De azért csak annál melegebb a szeretet, forróbb a ragaszkodás, szívélyesebb a tüntetés, bensőbb az örömméreg, aminek zajló hullámgyűrűi az érkező családtagot körülveendik. A szárnyaló idő arasznyi

szaka, amit a munka sürgető szózata itt töltenie enged, hadd váljék tanujává annak, mint ontja a megye közönsége hosszú évek felhalmozott és féltékeny gonddal zsongogatót szeretet-kiacését a tékozló mohóságával egyszerre, rövidre lévén tulajdon szabva az alkalom, hogy a megye hű fia számára felgyült ragaszkodás kiucses tárházát apránként, a figyelem és rokonszenv ezernyi aprópénzére váltva adogassa ki.

Szükség is lehet a szeretet ilyen méreteiben való nyilvánulására.

Uj idők nehéz küzdelmes kora érkezett el. Rombolásra kész és képes erők várnak leleselkedve a viharokat támasztó munkára. Tűzcsóvák kerengnek a levegőben, hogy felgyújtsák a testvérgyűlölet érzelmeit. Fajok harcainak üszkeit dobták be a társadalmakba s a felekezeti érdekek készülnek lopva is, nyíltan is a háborúra.

Ilyen időben megbecsülhetetlen a szeretet forrása, amely kiapadhatatlanul buzog azok felé a férfiak felé, akik ezidőtájt a szabadságvágy ide oda hánytorgatót hajóját kormányozzák, azok felé a férfiak felé, akiknek soraiban díszlik megyénk büszkesége Daniel Ernő is, akinek megérkezett az egész megye örömmüjgongása hirdeti.

Legyen a megye közönségének hön fakadó szeretetforrása aczélosító ír, amitől új erőt nyer a dicsőséges küzdelmek folytatására.

Torontál megye örömnepén a megye ragaszkodásának koszorúja mellé hadd tegyük oda mi is szívünk szeretetéből font koszorunkat.

Tartsa Isten Daniel Ernőt, Torontál megye szülöttét, a haza javára, Torontál megye büszkeségére.

K. B.

Az elnapolás után.

Nagybecskerek, május 30.

(—s) Amire eddig alig jutott ideje, mert szüntelen üldözéseknek volt kitéve, most végre ráér a kormány dolgozni, miután a Sándor utcai palotának, az örökös viszonzás színhelyének kapui beszártak. Sajnos, hogy így kell nyilatkoznunk a törvényhozásról, de, ha csak nem akarjuk ámitani önmagunkat, kénytelenek vagyunk bevallani, hogy a mi parlamentünkben a komoly munka ismeretlen fogalom má vált.

A komoly munka sine qua non előfeltétele az, hogy a munkásokat bizonyos közös végcélok egyesítsék abban, hogy azok elérésére szükséges eszközök megválasztásában a munkások egyetértésnek. A mi parlamentünkben azonban sem a végcélok, sem az eszközök tekintetében abszolút semmi harmonia nem uralkodik, sőt ellenkezőleg az a legelősebb és legkárhózosabb antagonizmus dominál, mely abban jut kifejezésre, hogy azt, amit a kezdeményezésre hivatott tényező t. i. a kormány tervez és ajánl, az ellenzéki pártok soha semmi áron sem akarják.

Azt mondják erre azok az urak a bal és szélsőbal oldalon, hogy hiszen éppen azért képeznek ők ellenzéket; és ha helyesebb a kormány álláspontját, akkor ők maguk is kormánypártiak volnának. Ámde ez a felfogás nemcsak félreismerése, hanem tendenciózus félremagyarázása azon viszonyoknak, melynek a parlamenti pártok között és a parlamenti kormányval szemben egészséges állapotok mellett léteznie kell. A politikai — hogy úgy mondjuk — hitvallás tekintetében ugyanis lehetnek eltérések az emberek felfogásában, s ez a különbség éppen az, ami a pártok közötti demarkacionális határvonalakat képezi, de ebből korántsem következik az, hogy minden legcsekélyebb részletkérdésben is elháríthatatlan ellentéteknek kellene az ellenzéki pártok és a kormány s az azt támogató párt között fennállniok.

A „TORONTÁL” TÁRSALMA

Elvált asszony — elvált férj.

Irta: Náményi Lajos.

Megint itt vagyok a városban. Higye el, asszonyom, bármily jól esik ismét látnom ezt az eleven képet, mégis csak visszavágyom oda abba a szűk, fedett, gerendás plafondu, téglázott tapaszott, egyszerű kis pusztai házba, hol legnagyobb meglepetésemre egy modern berendezett szalonra bukkantam. El is tudom képzelni, hogy Ön, asszonyom, ebben tamaskodik és mégis így van. Telesztítottam a tudómet tanyai levegővel és most úgy találom, na von miázmas ez a város, hol a füstökádó kéménytől nem messze van a sétatér.

Ott falon, még a salón is különb, mint itt az emeleti házakban. Pedig a marquise csak marquise marad, akár Juczi szobalány akár a Terezi tisztogatja, az etru-que se változtatja formáját és a Louis XIV. időkre emlékeztető fauteuil is csak azonos a városival és mégis. — Mert úgy veszem észre, a városi salónban nagyon sok a parfume, ez a kábitó semmi, míg ott künn a tanyán, ott a salónban nincsen egyéb, mint friss levegő.

Hogy elcsévgtünk ott a pálma alatti sarokban, a nippesasztal mellett. Csévgtünk és kacagtunk. Bezzeg a városi salón, ott szapulnak és ha kell: mosolyognak. A pusztán minden

magán viseli a természetességet, míg a városban az őszinteséget ott kell hagynunk az előszobában, kalapunkkal, botunkkal.

Higye el asszonyom, jól esik visszagondolnom azokra a felvetett témákra, miket tárgyaltunk. Ön bizonyos derűt, nyugodtságot és egyszerűséget vitt bele még a legmodernebb diskurzusba is, mert hogy néha erre is ráfanyalodtunk, az már, mint nagy hangon mondani szokták, a kor szelleme.

Közvetlenül elutazásom előtt hírt hozott az Erzsók néne, a „tanya szája”. Hallott valamit, a mint a szomszéd tanya előtt, az előbb, visszajött a vásárból. Már elmondja; tudja hogy nem kíváncsi rá a „tekintetes asszony”, de azért elmondja, könnyebben esik a lelkenek.

Az volt az újság, úgy beszélte neki a számadó juhász, hogy bej esett a szomszéd portán. Ott hagyta a tisztartót a felesége. Volt is róla szó-beszéd. Mind-nki tudott valamit, hogy lavina nagyságu legyen a röpke hír. Az egyik hallotta, mint veszekedtek, sőt a férj meg is verte az asszonyt. A másik meg úgy tudta, az asszony volt kikapcsolt. A harmadik meg a férj okolta: úgy kell neki, miért kacsingatott néhányszor a „hónapos” Julisra. De ki tudná elszámolni, mit is mondtak mindent. Ilyenkor a tanya is csak olyan, mint a város. Bennünket nem érdekelt az ok. Ősz szevesetek, hát összeveszetek. Elváltak, hát elváltak. Bennünket nem kötött le a jelen. Minket csak a jövő érdekelt. Mi fog történni!?

Erről vártottunk néhány szót, mikor előállott a fogat és sietnem kellett, hogy le ne késsem a viczinálisról. (Milyen ironia!) Ön asszonyom azonban nem nyugodott. Érdekelte egy modern embernek a nézete az elvált asszonyról, az elvált férjről. Meg kellett ígérnem, hogy mit elmondanom nem lehetett, megírom. Ime beváltom szavamat.

Elvált asszony.

Tényleg ezt az érdekes, de nevetséges címet csak akkor veszi fel, mikor a rideg törvény igazságos betűje kimondta az utolsó szót. De a nimbusa az már régebbi keletű.

Ott kezdődik, mikor az asszony becsapja maga után az ajtót, hogy a ház fala beárendül és szédett-vedett tolette-jében neki megy a világnak. De nem, nem a világba. A világ az felkapná, mint szél a pihét, és vinné tovább örületes gyorsasággal az örvény felé, de neki pihenésre van szüksége. Siet haza.

A szűk ház csendje, békéltető hangulata, nyugodtsága, felér a mennyország üdvösségével. Minden családban van egy ősdi kanapé, melynek sarokjában az elvált asszony, vagy helyesebben a váló asszony tenyerébe hajthatja fejét s ki-sírhatja buját.

Kisírta magát, megkönyebbült. De a köny áruló. Nem is elvetemült áruló, hanem akaratlanul felel apennek. Csak a bűnösnek ered meg szíve; a jószág forrása, ha öntudatra ébred.

Addig künn a világ, ez a nagy cséplőgép, megindul. Eleinte csak zörög, a kerekék lassan

A mi ellenzéki pártjaink azonban erre a félremagyarázásra alapítják állásfoglalásukat s annak az az eredménye, hogy az ellenzék a kormányval szemben a ráfogásoknak, vádaskodásoknak és gyanúsításoknak terére szokott lépni.

Az opponálásnak ez a módja bénítja meg a parlament működését, mert folytonosan botránys jelenetekre és haszontalan időfecsérlésekre vezet, melyek miatt nem jut elég idő a komoly munkára.

A kormány tehát — mint soraink elején mondtuk — most, miután az országgyűlés a királyi kéziratot elnapoltatott, sokkal inkább ráér majd dolgozni, mint eddig. Nincs kétségünk az iránt, hogy a kormány tagjai a nyári szünetet hasznos munkára fogják fordítani, s aki ebben kételkedik, annak, bár egyelőre kézzelfogható adatokkal nem szolgálhatunk, bizonyára bőséges alkalmat lesz szeptember 26-ika után, mely napon az országgyűlés ismét összejött, meggyőződést szereznie afelől, hogy a Bánffy-kormány tagjai mit tettek azon idő alatt, amíg más emberek üdültek, s amíg a tisztelt ellenzéki honatyák a parlamenti évszak alatt szerzett „babérjaikon” pihentek.

Az udvar és a bécsi demonstrációk. A „P. C.”-nek egy bécsi távirata magas és illetékes helyről eredő közlésekről tudósít, melyek szerint legmagasabb udvari körök és az uralkodó-család tagjai is a legélesebben helytelenítették ama nyilvános magyarellenes demonstrációkat, melyeket utolsó időben Bécsben rendeztek. Még az udvarnál befolyásos, határozottan konzervatív és katolikus lengyel főrendi családok és a lengyel klub elnöke is a legerősebben rosszalják, hogy a bécsi városban uralkodó terrorista pártban a közhatalom türelme mellett sértik a magyar nemzetet, hogy ezzel előmozdítsák az osztrák-magyar monarchia tekintélyét aláadó pártokéikat. Ezeknek a magas helyen magában Ausztriában érvényre juttatott nyilatkozatoknak kell majd köszönni, hogy herceg Windischgrätz miniszterelnök abban hagyja a nyilvános magyarellenes demonstrációk hallgatag hatósági tiltásának általa eddig követett politikáját annyival inkább, minthogy Plener pénzügyminiszter szintén ez irányban érvényesítési befolyását.

Országos Nemzeti Szövetség.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, május 30.

Valóban lélekemelő és impozáns ünneppé nőtte ki magát az Országos Nemzeti Szövetségnek tegnapi alakuló közgyűlése. A fő- és székváros lipótutcai városbáza nagy közgyűlési termében folyt le ez ünnepély, melyet szorongásig megtöltött a szövetség magaslatos céljai iránt lelkesülő emberek hatalmas tömege. Mintegy 8—900 ember lehetett ott együtt, köztük nemcsak közéletünk ismert és vezérlő férfiai, hanem képviselve volt a társadalom minden osztálya is. Jelen voltak a többek között: Csémegi Károly v. b. t. tanácsos, Szent-

iványi Kálmán, Nagy István, Barabás Béla, Visontai Soma, Sággy Gyula, Mandel Pál, Ragályi Lajos, Tompa Antal orsz. képviselők, Szász Domokos ref. püspök, Nagy Sándor, Nyers Lajos kuriai bírák, Barvits Albin, Ambrozovits Béla, Kasits Péter, Angyal József min. tanácsosok, Barthos Tivadar táblai bíró, Maurer Vilmos, Halász Ferencz kir. tanácsosok, Dalmadi Győző, Szatmári Mór, Löwenfeld Tivadar gyáros, Fränkl L. vállalkozó mérnök, Hagara Viktor, Evva Lajos, Ballagi Aladár és Ilosvay Lajos egyetemi tanárok, Dessewffy Arisztid, Schwimmer Pál konzul, dr. Pataky Adolf stb. stb.

A gyűlést Bochkor Károly egyetemi tanár, a szervező bizottság elnöke nyitotta meg, aki a megalakuló közgyűlés elnökül Péchy Tamást ajánlotta, kiért Ambrozovits Béla min. tanácsos vezetése alatt küldöttség ment.

Hosszas éljenzéssel fogadták Péchy Tamást, ki elfoglalván az elnöki széket, kijelentette, hogy örömmel fogadja a megtisztelő bizalmat, mert a megalakulás előtt lévő egyesület, illetőleg szövetség minden magyar ember támogatására érdemes. Hiszen a nemzetiségi elégtelenségek megszüntetésén és a munkánymor enyhítésén fog fázadozni a szövetség, s ez minden igaz hazafinak ideálja. (Általános helyeslés.) A jegyzőkönyv vezetésére Greza János műegyetemi kvestort kéri fel.

Ezután Bochkor Károly egyetemi tanár szólalt fel, s szép beszédben fejtegette az egyesület megalakulásának szükségét és azt, mi adott annak életet. Nem egyszer látta és tapasztalta — ugymond, — hogy a nemzetnek társadalmi ereje ugyszóval nagyobb, mint hivatalos ereje, a minék hatalmas bizonyítékát észlehetjük csak legutóbb is Kossuth Lajos temetésén. Ez gondolkodóba ejtette, vajjon nem lehetne ezt az erőt a haza szolgálatában szervezni, hogy a társadalom egységes legyen, függetlenül minden párt-politikától, vallás-, nem- és korszakkülönbségtől. Erre kell szervezést az egész országban, egy erős szervezetet a központban, mely a külön autonómiával bíró vidéki szövetségeket szerves kapcsolatba hozza. Ily értelemben végeztek ő és társai a rájuk bízott munkát, melyet az alakuló közgyűlés elé terjeszt. (Hosszas éljenzés.)

Most az elnök felkérésére dr. Barthos Andor min. titkár lendületes és éljenzéstől többször megszakított beszédben ismertette főbb vonásaiban az egyesület céljait és feladatát. Beszédének elején a mozgalom keletkezésének okait fejtegette. Hatalmas, nagy vonásokban vázolta ezután ama módokat, melyekkel a szövetség kitűzött céljait megvalósítani óhajtja, majd rátért a szövetség szervezetének taglalására; s beszédét így fejezte be: Az individualitás és egoizmus századában is hiszünk, hogy az ultraismus nem halt meg ki és reméljük, hogy az Országos Nemzeti Szövetség jövője biztos alapon nyugszik és hogy a szövetség mind nagyobb körökre terjedve éreztetni fogja áldását működésére. Mert az az irányzat, mely a legnagyobb eszmét tartalmazza, mit emberi szív és elme felmutatni tud, képes lesz magának apostolokat nevelni és a hívek ezreit megszerezni. Ez az eszme a szeretet: szeretet embertársaink, szeretet a haza iránt.

De mi is van ebben. Sértheti az asszonyi hűség, hogy a szomszéd sütetje is izlik, de ezen megakadni nem szabad. A hűség megsértése sohasem lehet ok a békétlenségre.

Aztán a férfinak minden szabad, a nőnek semmi. A szemet szemért, fogat fogért elv: absurdum. Mire vezetne, ha minden asszony, mindazt a lépést óhajtáná megtenni, mit férje. A férj a világ, az asszony a tűzhely, a vár. A férj használhatja útjeit, a nőnek feladata éppen ezt ellensúlyozni.

Ha a férj a szomszédba jár egy Roquefort-sajtra, egyedül a nő hibája ki mikor a maga lipói turóját kínálta, nem tudta azt káviárral, vajjal elkészíteni.

Ha pedig már megcsik, hogy a Rochefort-sajt kezd jobban ízleni, akkor jobb, ha csendben békében hagyjuk a férjt és csak arra ügyelünk, ne rontsa el a gyomrát.

S ha el is rontotta, ne essen kétségbe. Ennek is megvan a maga orvossága: az idő. Ez rendszerint gyógyít s sohasem öl. Előbb vagy utóbb a férj is belátja, mohón evett, koplalnia kell kissé és a legjobb a tej, mivel ilyenkor a gondos feleség kínálja.

De ha az kétségbe esik, nincs türelme, fél a gyógykezeléstől vagy unja ezt és ott hagyja a férjét éppen akkor, mikor arra van szükség hogy gyógyító orvosságot nyújtson, akkor oda van dobva a suttagásnak; a gyanúnak és ez a esépp méreg végig kering idegszervezetében, át-

Hatalmas taps és éljenzés zugott fel a teremben, az elhangzott lelkes beszéd végén. Emután Szentiványi Kálmán orsz. képviselő indítványára az alapszabály tervezetet elfogadták, Halász Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő indítványára a választásokat egyhangulag ejtették meg.

Elnök lett gróf Szapáry Gyula, társelnökök: Hódossy Imre, Jókai Mór, Justh Gyula, Péchy Tamás és gróf Teleky Géza; alelnökök: Bartha Miklós, Chorin Ferencz, gróf Eszterházy Mihály, Förster Nándor, Hoitsy Pál, Nagy István és Tibád Antal. Ezekhez még a szövetségtagok 185 tagot választottak; az igazgatóság pedig a következőleg alakult meg: elnök dr. Bochkor Károly; társelnökök: Matók Béla, Gelléri Mór, dr. Horváth János, k. Jónás Odön; alelnökök; dr. Bartos Andor, Déry Gyula, Pacholek György, dr. Molnár Viktor; főjegyző dr. Haager Vilmos; jogtanácsos dr. Pollák Illés; titkárok dr. Gálffy Dénes, Greza János, dr. Lehoczky Antal, Szikora Zoltán, Rottenberg Jenő.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 30. Bankett és bál Daniel miniszter tiszteletére.

Május 30. A szerb jótékony nőegylet közgyűlése.

Június 2. A jótékony nőegylet tavaszi mulatsága.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— Daniel Ernő Nagybecskerekén. A kereskedelemügyi miniszter, aki program szerint este hatkor érkezik Nagybecskerekre, délutáni egykor haladt át a megye határára Széregyhen, ahol Torontál-megye törvényhatósági bizottsága elébe utazott küldöttségének az élén Rónay Jenő főispán üdvözölte. Nagykiindán is fogadó küldöttség várta a miniszteri különvonatot. Itt Tellecsky Risztó polgármester üdvözölte a minisztert, akinek szíves válasza után a küldöttség a miniszter kíséretéhez csatlakozott. Innenül még csak Eleméren lesz megállás, hatra pedig, mire e sorok napvilágot látnak, már körünkbe érkezendett a miniszter. A pályaudvaron a városi küldöttség élén Krsztics János polgármester üdvözi. A megyeházán töltött rövid pihenő után a miniszter a bankettra megy, amelyet tiszteletére a kaszinóban rendeznek. Azután falyás zene lesz, a zenét katonai zenekar szolgáltatja. Kilenczkor kezdődik a megyei bál. Holnap délelőtt fogadja a miniszter a tegnapi számunkban felsorolt küldöttségeket és megtekinti a szőnyeggyárat, délután pedig Panecsovára utazik választói körébe.

— A főispán a töltéseken. Rónay Jenő főispán a napokban szemlélet tartott a felsőtorontáli armentesítő tartsulat tötésén. Törökbecse volt a kiindulási pont és Szemlak, ahol a szemle befejeződött. A főispán, kit utjában Jankó Ágoston társ. igazgató, a tartsulati

mozognak, de aztán hajtja a locomobil: maga a pikáns théma, az elváltak esete. Egyszerre csak zakatol, szédítő gyorsasággal adja tovább a szalmát, a pelyvát. Tiszta szem alig akad.

Ugyan ki fogja pártját egy elvált asszonynak. Csak érdekes alak, semmi egyéb. Barátnői, kik az előtt szívesen látták a five o'clock-on, most kerülnek, ha összejönnek vele ott a déli napfényen: a korszón. Csak nem ismerik el jó ismerősnek azt a nőt, ki ott hagyta férjét. Fel-fogásában szembesállt a világrendszerrel. Mit az oltár előtt könyes szemmel, dobogó szívvel fogadott, elszakítja sirva, lázasan dobogó aggyal.

S miért?

Nem is keresik az okot. Az a férj, csak nem lehet ok. Megkeresi a mindennapit, hát mit akar egyebet tőle. Ok mindig az asszony, a ki nem tudta levetni a lányos szabadságát és nem látta be, ott saját tűzhelye kúszóben belül, nem a szépség, hanem a megértés az uralkodó planeta.

Mert bourgeois-asszonnyól lévén szó, nem beszélünk ki nem elégitett vágyakról, brutalitásról, ily körökben legfeljebb arról lehet szó, hogy a férj kedveli feleségét, szívesen eszik vele egy tából, de úgy találja a házi meg piaczi kenyérnél is némelykor jobb íze van a szomszéd kenyérének. Több benne a só és a keménymag, meg barnább is. Némelykor az inye így kívánja.

Nos ez asszony rájön erre. Megtudja, hogy férje szívesen eljár a szomszédba egy dejeuner-re s illik ott neki az a harapás kenyér.

járja valóját, kiül az arczára és csak ficsurok, monoklis fraterok fognak vele előszerzetettel foglalkozni, de a kiknek benőtt a feje lágya, vagy kihullt a haja, azok előtt csak kacagató alak, de nem egyéb.

Az elvált férj!?

Eli világát. Felkeresi a garçon élet régi rejtekhelyeit s bodor fütöt eregetve a foga közé fogott vékony La-Fleur-ből, úgy találja, a boldogsághoz nem épen szükséges egy jól megterített asztal, meg ezüst villa, egy fraise-színű salon, vagy ha úgy tetszik egy félhomályos buidoir. A boldogság kelléke a fumigáló, mindenem felülemelkedő, nyugodt kedély. Ez kárpótol mindent, ha kell, a feleséget is.

Barátai magukhoz ölelik, szívesen látják és csakhamar arra a tapasztalatra jut: grissete csókja is lehet olyan, mint a feleség; a grissete nem egyéb mint egy schnellsieder-ré lett csupor víz. Minél több szeszt töltünk alá, annál hamarabb susterreg, annál hamarabb forr. S ha forr, csak olyan párolgó thea lett belőle mint az ex-feleség.

Azért e téren is legjobb a kiegyesés politikája. Így is el lehet érni minden önállóságot, de az alap legyen a kiegyezés s arra törekedjünk, ne váljék forradalomná, ne folyjon vér, ne legyen belőle: divorçons.

alelnök, mérnökök és Molnár Mihály, a nagy-beoskerekeli ármentesítő társulat igazgatója kísérték, a felsőtorontáli ármentesítő társulat töltésvonalait az árvízveszedelem nyomaitól teljesen menteseknek, a marosi vonalat azonban meglehetősen megviseltnek találta.

— **A bíróságok köréből.** Az igazságügy-miniszter Horvay István nagybecskerekeli kir. törvényszéki joggyakornokot a bográni járásbíróhoz aljegyzőnek, Deák Ignác törökbecsei kir. járásbírói díjokat pedig a csikszerepai kir. törvényszékhez irnoknak nevezte ki, továbbá Weiner Sandor perlaszi kir. járásbírói aljegyzőt a pancsovai kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Lapunk felelős szerkesztője,** dr. Brájjer Lajos küttöldi utjáról visszatérve, ma ismét átvette a lap vezetését.

— **Ápolónők felvétele.** A magyar vöröskeresztesztyet főgondnoksága az alábbi sorok közlésére kér bennünket: A magyar vöröskeresztesztyet 1895. évi július hó elején új beteg-ápolónői tanfolyamot nyit az Erzsébet kórházban. A betöltendő 12 helyre pályázhat minden felelhetlen előéletű nő 20—40 életév között, ki erkölcsi jobb meggyőződésből, hivatászerűleg kíván az ápolónői életpályára lépni. A kérvények a szükséges okmányokkal felszerelve legkésőbb folyó évi június hó 20-áig terjesztendő be a magyar vöröskeresztesztyet igazgatóságához, (IV. Koronaherceg utca 2. sz.) hol a közelebbi feltételek is megtudhatók. A kérvényhez mellékelendő: keresztlevele illetőleg anyakönyvi kivonat; ha az illető férjzett vagy kiskorú, beleegyezése a férjnek, szülőnek vagy gyámnak; erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illető lelkészi hivatal által, nagyobb városokban az illetékes hatóság által is kiállítandó; hiteles bizonyítvány arról, hogy magyarul és esetleg németül is beszélni, írni és olvasni tud s kellő felfogási képességgel bír; hatósági bizonyítvány a folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról és egészségi és himióltási bizonyítvány.

— **Krassó Szörény megye közgyűlése.** Lugosról írják, hogy Krassó Szörény megye törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt tartotta tavaszi rendes közgyűlést Jakabffy Imre főispán elnöke alatt. A gyűlésen Isserkutz Aurél 3-ik aljegyzőt főszolgabírónak, ennek helyére Milutinovic János 4-ik aljegyzőt 3-ik aljegyzőnek, Péczely Géza szolgabíró 4-ik aljegyzőnek, Klein György szolgabíró 5-ik aljegyzőnek, végre Huszarek Gyulát, D'Ellevaux Bélát, dr. Tabajdy Zoltánt és Györffy Dezsőt szolgabíróknak választották meg.

— **Megszalasztott rendőrök.** A titeli rendőrség négy tagjának hősiességét, bátorságát mutat most Titel város közönsége, írja levelezőnk. Csávic Maxim és Csávic Jován titeli gazdák birkáit ugyanis a rendőrség a tilosban kapta s behajtatta a község házára. A behajtás könnyen ment, mert a birkák mellett nem volt pásztor. A behajtásról tudomást vettek a Csávic-testvérek, a birkák gazdái, a legott a község házára siettek, követelni a két nyáj szabadon bocsátását. Négy izmos rendőr felügyelete alatt várták a birkák sorsuk eldöntését. A rendőrök kerekén kijelentették, hogy a váltságdíj befizetése előtt a szabadonbocsátásból semmi sem lesz, de a két Csávic erre a kijelentésre még vakmerőbben lépett föl. A rendőrök továbbra is ellentáltak, fegyverekkel próbálva visszaverni a két gazdát, a kik a birkákat most már erőszakkal akarták elvinni. A rendőrök fellépése dühbe hozta a Csávic-testvéreket, kést rantottak eő s megrohnták a négy rendőrt. Alig villantak meg a kések, a rendőrök veszett futásnak eredtek, otthagya aklot, birkát, előjáróságot, mindent, a testvérek pedig kiereztették s szépen hazahajtották a birkáikat. A rendőrök ellen fegyelmi eljárást, a két Csávic ellen pedig bünyvadi vizsgálatot indítanak hatóság ellen elkövetett erőszak miatt.

— **Bismarck „neje“.** Ha az isten meg akar verni egy öreg embert, magához szólítja a feleségét. Ez a csapás köztudomás szerint nem nagyon régen Bismarck herceget is érte s mégis tegnapi tárcánkban a szedő jóvoltából s a korrektor a gyors munka okozta elnézéséből ott szerepel Bismarck „neje“ Schweniniger mellett. A figyelmes olvasó bizonyára rögtön tisztában volt azzal, hogy a félreértést csak egy piczike kis betű okozta, amennyiben a herceg kíséretében veje Rantzau gróf jelent meg a balkonon.

— **Kiderült apagyilkosság.** Zimonyból írják: Andrisik Anna prhovai parasztnő, a község jegyzőjénél bepanaszolta Pál nevű fiát, aki vele otthon folyton viszálykodott. A jegyző megidézte a fiút, és ekkor a kihallga-

tás alatt, iszonyu büntény került napvilágra. Andrisik Pál ugyanis, aki anyját is folyton fenyegette, és aki őt félelemből panaszolta be a jegyzőnél, megijedve, hogy elárulták, bevallotta, hogy 1891-ben apját viszálykodás közben megölte. A gyilkosságról anyjának és a falubelieknek is volt tudomásuk. Ezek ellen hivatalból megindították a vizsgálatot, míg a gyilkost azonnal letartóztatták.

— **Családi tragédia.** Szegeden, mint nekünk írják, ma hajnalban véres családi tragédia játszódott. Benisch Lajos terménykereskedő, a kinek széles üzleti összeköttetései voltak Szegeden és a vidéken s a kinek Szegeden már régebben üzlete volt, lakásán először nejét, azután önmagát lötte egyon. Hogy neje ere megfontolt szándékkal emelte a gyilkos fegyvert, az e hó 20-ról keltezett leveleiből világosan kitetszik. A nő szíven átlöve az ágyon feküdt, a férj pedig a földön, halva mind a ketten. Benischné ma reggel 6 órakor szándékozott egyik legjobb barátjával Karl badba, fürdőre utazni. Benisch már ezelőtt 3—4 nappal Katona Mihály korszamárosnak, ki a Szöcs utca 18. szám alatt lakik, úgy nyilatkozott, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Továbbá kocsisa azt kérdezte tőle a napokban, mikor küldje el az elcsomagolt szállítmányokat, mire azt felelte Benisch: Majd ha a szívilágon leszek. A végzetes tett indító oka súlyos anyagi zavarok, melyek a szerencsétlen embert a kétségbeesésbe sodorták. A tragikus véget ért Benischnek 4 kis gyermeke van, a kik a szomszéd szobában aludtak, míg atyjuk a végzetes tettet elkövette. A lakáson már a kora hajnali órákban megjelent a rendőrkapitány, ki a törvényszéket értesítette és a holttesteket beszállította a hőzkórházba.

— **A sertésvész terjedése.** Temesvárról írják lapunknak: A csanádi káptalan sághi uradalmán a disznóvész ugyanolyan tünetekkel ütött ki, mint Kőbányán. Eddig egy nap alatt 256 disznó hullott el. A központi szolgabírószék vezetésével megbízott Lendvai Miklós megyei tiszteletbeli főjegyző a pusztát szigorúan elzáratta s kiterjedt övrendszabályokat foganatosított.

Táviratok.

Bánffy Bécsben.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Báró Bánffy miniszterelnök ma Bécsbe utazott, hogy a királynak a delegációk tárgyairól előterjesztést tegyen.

Az egyházpolitika ellen.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A nagyszabeni gör. ke. kongresszus elhatározta, hogy a polgári házasság életbelépte után is minden törvényes eszközzel küzdeni fog az egyházpolitikai törvények ellen és csak az egyház előtt kötött házasságokat ismeri el érvényeseknek.

Négymillió tulkiadás.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Neue Freie Presse szerint a hadügyminiszter a delegációkból négymillió tulkiadásra kér jóváhagyást.

A néppárt szervezkedése.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A néppárt végrehajtó bizottsága az ország összes lelkeszeihez kérdőíveket küldött, feleletet kérve, hogy az illető kerületekben mely kilátások közt mehetne bele a néppárt a választási küzdelembe.

Bizalom Brankovicnak.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Karloviczáról telegrafálják: A szerb egyházkongresszus általános választmánya ma Brankovic

patriarkának Gruics vádjával szemben bizalmat szavazott s az alaptalan vádakot indignációval utasította vissza.

Zarándy felmentve.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zarándy Gáspárt, akit az esküdtszék nemrég királyszerítésért egyévi fogházra ítélte, a megújított sajtóper során ma megtartott tárgyaláson felmentették. A költségekben a kincstárt marasztalták el.

A bécsi polgármesterválasztás.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Tegnap délutánra volt kitűzve a polgármesterválasztás. A városháza előtt öthatezer ember állott, benn is zsufolásig megteltek a karzatok. Lueger elnökölt. Az első és második szavazásnál. Lueger 67 és 68 szavazatot kapott: a liberálisok türes szavazólapokat adtak be. — A harmadik szavazásnál Lueger 70 szavazatot, abszolút többséget kapott, de Lueger kijelentette, hogy nem fogadja el a választást. A negyedik szavazás ismét eredménytelen volt. A választást péntekre halasztották. Az utcán álló tömeg a Lueger megválasztásáról szóló hírt Eljen Lueger! Le a zsidókkal kiáltásokkal fogadta. Mikor aztán a tömeg meghallotta, hogy Lueger nem fogadta el a választást, megint a zsidókra kiáltott perreat-ot. A városházából távozó liberális községtanácsosokat megtámadták, ütlegeiték, rugdalták, egy zsidó újságírórt véresre vertek.

Budapest, május 30. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A király a tegnapi botrányok miatt Windischgrätz osztrák miniszterelnököt ma külön kihallgatáson fogadta. — Lueger ma referált a belügyminiszternek és a helytartónak a tegnapi eseményekről. Hírlik, hogy a liberálisok egy része hajlandó az antiszemitákkal kompromisszumot kötni.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

8374. sz. ki. 1895.

Hirdetmény.

N.-Beoskerek városa a villanyvilágítási telep kiépítési munkálatainak kiadása céljából zárt ajánlati versenytárgyalást tart, melynek határnapjával 1895. évi június hó 3-ának d. e. 10 órája tűzetik ki a városházi épület II. tanácsnoki irodájába.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen munkálatokra vállalkozni szándékoznak, hogy az 50 kros bélyeg és 1500 frt bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a versenytárgyalás napjáig vagyis 1895. évi június hó 3-án d. e. 10 órájáig Zacharias József vár. tanácsnoknál annál is inkább beadják, minthogy később érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A tervek, költségvetés és feltételek ugyancsak fent nevezett tanácsnok irodájában a hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1895. május 28-án.

Krsztics János,
polgármester.

(429—2.2)

Üzletáthelyezés végett

tetemesen leszállított áron kaphatók

mindennemű üveg- és porcellán-árak,
lámpák, tükrök stb.

Spiro Károly

üveg- és porcellán-kereskedésében

Nagybecskerek, Hunyady- (fő) utca.

(376-25.4)

Alulirotnál azonnal alkalmazást nyer egy

jegyző segéd,

aki a jegyzői teendőiben teljesen jártas;
ajánlatok közvetlen hozzám intézendők.

Fizetés havonként 35 frt, az állás
állandó.

Magyar-Itteben, 1895. évi május 25.

(428-3.1)

Auszalvy Gyula,
községi jegyző.

A Sternfeld-féle házban az Árpád-
utcában

két lakás

az egyik f. évi augusztus hó 1-től, a má-
sik f. évi november hó 1-től fogva kiadó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál

(430-3.1)

Dr. Pollák Győző.

2321. szám 1895.

Pályázati hirdetmény.

Dolova községben furandó egy ártézi
kut körüli munkálatokra nézve ezennel
pályázat hirdettetik, feihivattatván vállalat-
kozók, hogy kellően bőlvezgett írásbeli
ajánlataikat f. évi június hó 22-éig alólirt
előljárásnak küldjék be. A község fen-
tartja magának azt a jogot, hogy a leg-
kedvezőbb ajánlatot tevő és a munka
akadálytalan bevégezése iránt legtöbb ga-
rancziát nyújtó vállalkozóval alku alap-
jával azon ajánlat fog vétetni, mely leg-
kedvezőbb és melynek benyújtója e mel-
lett a munka sikeres és akadálytalan ke-
resztülvitele iránt a legtöbb anyagi és
erkölcsi biztosítékot nyújtja.

Ajánlattevők ajánlataik el vagy el
nem fogadásáról írásbelileg fognak értesít-
tetni. Megjegyztetik, hogy a kútnak sike-
res befejezése után azonnal egy második-
nak furása fog megkezdetni.

Kelt Dolován, 1895. évi május 25-én.

(426-3.2)

Az előljárátság.

3031. sz. tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbiróság mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
Strasser és König budapesti czég végrehaj-
tatónak Glavaski Miloszavlyev Paja aracsi
lakos végrehajtást szenvedő elleni 107 fet
33 kr s jár. iránti végrehajtási ügyében a
területén levő Aracs község határában fekvő
3579. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. felvét
246/b hrsz. és 215 ö. i. számú egész ház
és beltelek 400 frt kikiáltási árban, tehát
az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-a alapján a
végrehajtáson kívül álló Glavauszi Gli-
sáné, Miloszavlyev Lyubicza, valamint kk.
Zseravicza Szeja és kk. Zseravicza Józsa
háztulajdonosok jutalékai is 1895. évi június
hó 14-ik napján délután 3 órakor Aracs köz-
ségházában árverés alá fog bocsátatni és
a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a ki-
kialtási ár 10% át készpénzben, vagy óva-
dekképesnek nyilvánított értékpapírban a
kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a
biróságnál előlegesen elhelyezett bánat-
penzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a
hivatali órák alatt a kir. járásbiróság tkvi
iratárában s Aracs község előljárásiágánál
megtekinthetők.

Kelt T.-Becsén, a kir. járásbiróság mint
tkvi hatóság, 1895. évi március hó 19-én.

Jakabffy,

kir. jbiró.

(433-1.1)

2556. szám 1895.

A központi főszolgabíró

Pályázat.

Román-Ecska község székhelylyel
szervezett körorvosi állás lemondás folytán
megüresedvén, a választás folyó évi június
hó 17-én délelőtt 10 órakor Román-Ecska
községházánál fog megtartani.

A körhöz tartozik: Román-Ecska,
Német-Ecska, Lukácsfalva, T. Erzsébetlak
és Zsigmondfalva község; évi fizetés 800
forint, látogatási díjak nappal 40 kr és
éjjel 60 kr.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, ki a
magyar, német, román és szerb nyelvet
szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy
felszerelt folyamodványaik a választást
megelőző napig alólirtnál benyujtsák.

Kelt Nagybecskereken 1895. évi má-
jus hó 25-én.

Bakalovich Ágost,

főszolgabíró.

(427-3.2)

Hunyady (fő) utca

a nagybecskereki takaré- és előleg-
egylet épületében.

(Ezelőtt Kovács S.-féle gyógyszerár.)

ROTHMILLER TIVADAR

uri- és női-ruhaterme

ezentul

Hunyady- (fő-) utca

a nagybecskereki takaré- és előleg-egylet épületében.

(Ezelőtt Kovács Sándor-féle gyógyszerár.)

Hunyady (fő-) utca

a nagybecskereki takaré- és előleg-
egylet épületében.

(Ezelőtt Kovács S.-féle gyógyszerár.)

Hunyady (fő) utca

a nagybecskereki takaré- és előleg-
egylet épületében.

Ezelőtt Kovács S.-féle gyógyszerár.)

382-x.3